

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Zaaknummer : 00514210
Ons Kenmerk : ODH-2018-00100448
Datum : 18 SEP. 2018

Beschikking

Wet natuurbescherming – Soortenbescherming

Onderwerp

Op 28 maart 2018 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag betreft het project 'De herinrichting van de Nieuwe Driemanspolder'. De polder dient in de toekomst als waterbergingsgebied. Hiervoor worden op locatie watergangen gegraven en verbreed en vindt grondverzet plaats. Voor deze werkzaamheden dienen bomen gekapt te worden die aan de rand van het plangebied staan, voornamelijk aan de Wilsveen en de Voorweg. In een van de bomen bevindt zich een jaarrond beschermd buizerdnest. De aanvraag betreft het opzettelijk wegnemen van een nest van de buizerd. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk wegnemen van nesten van de buizerd (*Buteo buteo*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 4 juni 2018 tot en met 6 januari 2020.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 5 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag van 28 maart 2018 en de aanvullende stukken van 31 juli 2018 en 20 augustus 2018 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is van de datum van dit besluit tot en met 6 januari 2020.

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hoopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

Voorschriften

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden en daarbij het ecologisch werkprotocol over te leggen aan Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van Flora en Fauna (FF);
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van te voren schriftelijk te melden aan Unit Groen Bodem en opsporing van de omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid;
 - uiterlijk één week vóór het beëindigen van de werkzaamheden Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid hiervan schriftelijk in kennis te stellen.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de buizerd.
- 5 De kap van de boom met het buizerdnest dient plaats te vinden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. De voortplantingsperiode van de buizerd is doorgaans de periode februari tot en met augustus, maar kan afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden eerder of later beginnen of eindigen. Een deskundige op het gebied van de buizerd kan de exacte periode van voortplanting vaststellen.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecoloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

**omgevingsdienst
HAAGLANDEN**

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van overige vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 28 maart 2018 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) ontvangen. De aanvraag betreft het project 'De herinrichting van de Nieuwe Driemanspolder'. De polder dient in de toekomst als waterbergingsgebied. Hiervoor worden op locatie watergangen gegraven en verbreed en vindt grondverzet plaats. Voor deze werkzaamheden dienen bomen gekapt te worden die aan de rand van het plangebied staan, voornamelijk aan de Wilsveen en de Voorweg. In een van de bomen bevindt zich een jaarrond beschermd buizerdnest. De aanvraag betreft het opzettelijk wegnemen van een nest van de buizerd. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk wegnemen van nesten van de buizerd (*Buteo buteo*)

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 4 juni 2018 tot en met 6 januari 2020.

In de oorspronkelijk aanvraag om ontheffing was aangevraagd voor het wegnemen van twee nesten, maar in de aanvullingen van 31 juli 2018 is dit aangepast naar één nest omdat uit nader onderzoek is gebleken dat het westelijke nest geen buizerdhorst betreft.

Bij de aanvraag is het volgende document gevoegd:

- Notitie 'Onderbouwing ontheffingsaanvraag voor het verwijderen van nesten van buizerd', Bureau Waardenburg bv., kenmerk 17-0240/18.02342/BasEn, 26 maart 2018.

Op 31 juli 2018 hebben wij de volgende aanvullende stukken ontvangen:

- Notitie 'Aanvulling: onderbouwing ontheffingsaanvraag voor het verwijderen van nesten van buizerd', Bureau Waardenburg bv., kenmerk 17-0240/18.06729/BasEn, 23 juli 2018;
- Plankaart Nieuwe Driemanspolder, Hoogheemraadschap Rijnland, 17 februari 2017.

Op 20 augustus 2018 hebben wij de volgende aanvulling ontvangen:

- Email 'Aanvullende gegevens Zaaknummer 00514210 Wilsveen-Voorweg Stompwijk', RPS advies en ingenieursbureau bv, 20 augustus 2018.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Omdat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 5 juli 2018 verzocht om aanvullende gegevens en is de procedure opgeschort. Op 31 juli 2018 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen en is de procedure hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 22 juni 2018 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland het bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag voor de buizerd is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De buizerd is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden

- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen, van de buizerd.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3 vierde lid, onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

Het project betreft de herinrichting van de Nieuwe Driemanspolder. De polder dient in de toekomst als waterbergingsgebied. Hiervoor wordt op de locatie nieuwe watergangen gegraven, bestaande watergangen verbreed en vindt grondverzet plaats.

Het plangebied wordt omringd door vogelplas Starrevaart en de Vlietlanden en de stedelijke omgeving van Zoetermeer en Leidschendam.

Voor de realisatie van de Nieuwe Driemanspolder moeten aan de rand van het plangebied bomen worden gekapt. Deze bomen staan voornamelijk aan de Wilsveen en de Voorweg.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Op donderdag 22 februari 2018 is door Bureau Waardenburg een bomencontrole in het plangebied uitgevoerd. Daarnaast hebben er gedurende het broedseizoen nog enkele veldbezoeken plaatsgevonden. Hieruit kwam naar voren dat zich in een bomenrij langs de Limietsloot, nabij boerderij Elizabethhoeve aan de Voorweg een buizerdnest bevindt. Door de kapwerkzaamheden gaat dit nest verloren. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Er zijn geen maatregelen voorgesteld om negatieve effecten van de werkzaamheden op de buizerd tot een minimum te beperken. Het aanbieden van alternatieve nestplaatsen voor de buizerd is geen bewezen geschikte maatregel en is ook niet voorgesteld. Uit onderzoek van de initiatiefnemer is gebleken dat het buizerdpaar een alternatief nest heeft op circa 80 meter, binnen het eigen territorium. Dit nest is in het verleden ook door het paar in gebruik genomen. Tijdens de laatste veldbezoeken is gebleken dat dit alternatieve nest nog steeds aanwezig is en niet bezet is door een ander buizerdpaar. Het broedpaar zal na het verwijderen van de nestboom in kwestie naar inschatting dan ook gebruik gaan maken van het alternatieve nest.

Staat van instandhouding

Door de kapwerkzaamheden gaat een nest van de buizerd verloren. De buizerd maakt in verreweg de meeste gevallen gebruik van bestaande nesten en kraaiennesten die vervolgens verder uitgebouwd worden

tot een plat, omvangrijk nest (horst). Bij uitzondering kan de buizerd ook eventueel zelf een nest bouwen (Kennisdocument buizerd, BIJ12, 2017).

Het is van belang dat de boom met de nestplaats van de buizerd wordt gekapt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. De voortplantingsperiode is doorgaans de periode februari tot en met augustus, maar kan afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden eerder of later beginnen of eindigen. Een deskundige op het gebied van de buizerd kan de exacte periode van voortplanting vaststellen. Wij hebben dit opgenomen in voorschrift 5.

In de Nieuwe Driemanspolder zijn geen nieuwe habitattypen voorzien waarin bomen zullen groeien die geschikt zullen zijn voor de buizerd. In de nabije toekomst zal het plangebied dus geen potentiële nestlocaties bieden aan deze soort. Wel is er zoals hierboven beschreven een alternatief nest in de directe omgeving aanwezig. De boom met het alternatieve nest staat buiten het plangebied en niet op de planning om gekapt te worden.

Voorts blijkt uit een inventarisatie van de initiatiefnemer dat in de ruime omgeving van het plangebied voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig. Voornamelijk nabij Leidschendam en ten oosten van het plangebied zijn meer dan twintig nesten van de zwarte kraai en ekster aanwezig. Deze nestbomen zijn onder meer gelegen langs boerderijen met hoge bomenlanen en aangrenzend aan open landschappen. Uit onderzoek van de initiatiefnemer volgt dat bij de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer geen aanvragen zijn ingediend voor de kap van deze geschikte nestbomen.

Het is aannemelijk dat het broedpaar tijdig het vaste alternatieve nest dan wel een ander nest in de omgeving in gebruik neemt zodat geen effect op de voortplanting is te verwachten. De landelijke staat van instandhouding van de buizerd is gunstig. Het verlies van de nestlocaties in het plangebied heeft geen effect op de lokale, regionale en landelijke staat van instandhouding. Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat het werken buiten het kwetsbare voortplantingsseizoen voldoende is om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de herinrichting niet leidt tot verslechtering van de instandhouding van de buizerd.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig zouden moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang 'openbare veiligheid'.

De boom staat binnen de plangrenzen van het nieuwe waterbergingsgebied de Nieuwe Driemanspolder. Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft onder andere als taak te zorgen voor veiligheid tegen overstromingen. In de komende jaren hebben klimaatontwikkeling, zeespiegelstijging en bodemdaling grote invloed op deze zorgtaak. Mede met dit project zorgt het Hoogheemraadschap van Rijnland ervoor dat het Rijnlandse boezemsysteem hier nu en in de toekomst op voorbereid is.

Met de herinrichting van de Nieuwe Driemanspolder ontstaat een berging bij piekbelasting. Dit biedt de mogelijkheid om bij extreme regenval overtollig water uit de omgeving tijdelijk op te vangen en zo de veiligheid van de omliggende regio te garanderen. Het gebied heeft een bergingscapaciteit van 2 miljoen m³ water. Met dit project wordt eveneens de hoogwaterproblematiek in de omgeving van Stompwijk aangepakt.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'openbare veiligheid' voldoende onderbouwd is om de (negatieve) effecten op de buizerd, die als gevolg van de uitvoering van de activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

De betreffende bomen staan in een gebied waar het Hoogheemraadschap van Rijnland (in samenwerking met de gemeenten) een waterbergingsgebied met natuur en recreatie heeft voorzien. Door de diepe ligging van de polder kan er veel water worden geborgen. Voor een functioneel watersysteem, geschikt om de piekberging te laten werken en hoogwaterproblematiek in de omgeving van Stompwijk weg te nemen, is het noodzakelijk om het Rijnlandse boezemstelsel direct met een ruime hoeveelheid waterafvoer te kunnen ontlasten. Om dit te bewerkstelligen is het van belang dat de huidige Limietsloot geschikt wordt gemaakt voor deze hoeveelheid water. De te kappen boom staat op de locatie waar de Limietsloot de Nieuwe Driemanspolder bereikt, en waar deze fors dient te worden verbreed om de watertoevoer in goede banen te leiden. Omdat deze strategisch gelegen infrastructuur cruciaal is om de waterberging te laten functioneren, bestaat geen bevredigend alternatief voor de kap van de boom.

Zoals voorgeschreven zal de boom met buizerdnest buiten het voortplantingsseizoen worden gekapt, in de minst kwetsbare periode voor de buizerd.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de buizerd zoveel mogelijk voorkomen. Er is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Hiervoor is de gemeente Leidschendam-Voorburg bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.